

Línies generals de la proposta de regulació de la compravenda en el marc de la modernització del Dret Privat Europeu de contractes¹

ANTONI VAQUER ALOY
Catedràtic de Dret civil. Universitat de Lleida

SUMARI

I. INTRODUCCIÓ.....	2
II. EL MODEL DE COMPRAVENDA.....	2
III. LES DECISIONS DE POLÍTICA LEGISLATIVA PRÒPIA: VENDES DE CONSUM I PART GENERAL DE LES OBLIGACIONS I ELS CONTRACTES.....	3
1. Les vendes de consum.....	3
2. Compravenda i part general del contracte.....	6
IV. COMPRAVENDA I TRANSMISSIÓ DE LA PROPIETAT.....	7
V. LA CAPACITAT DEL COMPRADOR: PROHIBICIONS.....	8
VI. LA IMPOSSIBILITAT INICIAL.....	9
VII. LES OBLIGACIONS DEL VENEDOR.....	9
VIII. LES OBLIGACIONS DEL COMPRADOR.....	10
IX. ELS REMEIS.....	11
1. Els remeis del comprador.....	11
2. Els remeis del venedor.....	11
X. LA PRESCRIPCIÓ DELS REMEIS.....	12
XI. ALTRES PRECEPTES.....	12

¹ Aquest treball s'emmarca en les activitats del Grup de Recerca "Dret civil català i dret privat europeu", 2009SGR689, i del projecte de recerca MICINN DER2009-13269-C03-01

I. INTRODUCCIÓ

Al Codi Civil de Catalunya (CCCat) està previst un Llibre VI dedicat a les obligacions i contractes, en el qual s'ha de contenir "la regulació d'aquestes matèries, comprenent-hi els contractes especials i la contractació que afecta els consumidors, aprovada pel Parlament" (art. 3.f Llei 29/2002, de 30 de desembre. Primera llei del Codi civil de Catalunya). En virtut d'aquest mandat, s'ha constituït durant la primavera de 2010 al si de l'Observatori de Dret Privat de Catalunya un grup de treball sobre compravenda. En les pàgines que segueixen es formulen algunes reflexions, de les quals l'autor és l'únic responsable, al voltant d'una hipotètica regulació catalana de la compravenda.

II. EL MODEL DE COMPRAVENDA

La primera decisió que ha d'abordar el legislador català a l'hora de regular la compravenda és optar per un model de regulació. En aquest moment són dos els models possibles. Un és mantenir l'anomenat model "romanista" en què s'inspira el Codi civil espanyol -seguint el model del Codi civil francès, el dret d'obligacions del qual es troba ara en revisió- o el Codi civil italià, per esmentar dos dels grans codis civils europeus. En aquest model, el venedor no està obligat a transmetre la propietat, raó per la qual es preveu el sanejament per evicció, i davant del lliurament d'una cosa defectuosa els remeis de què disposa el comprador són els redhibitoris. Val a dir que aquest model ha estat en part superat per la jurisprudència espanyola, que ha acudit a la doctrina del *aliud pro alio* en els supòsits més greus d'incompliment a fi de concedir al comprador remeis resolutoris del contracte. L'altre model és el que es basa en la Convenció de Viena sobre la venda internacional de mercaderies (CISG). És un model que, procedent de la ULIS que, al seu torn, es basava en la recerca comparada duta a terme per Ernst Rabel, ha anat guanyant pes en el dret comparat fins al punt d'haver esdevingut, pràcticament, hegemònic en els nous codis civils i instruments legislatius europeus i internacionals. En efecte, el segueix la Directiva 1999/44/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 25 de maig de 1999, sobre determinats aspectes de la venda i les garanties dels béns de consum (DVC), malgrat que el CISG té com a objecte les vendes internacionals entre comerciants i la DVC les vendes de consum. La necessitat de transposar la DVC als ordenaments interns ha motivat que aquells Estats que han optat per incorporar-la als codis civils -el cas d'Alemanya- i que han codificat el dret d'obligacions *ex novo* -com, per exemple, Estònia o Eslovènia- hagin configurat la compravenda a l'estil del CISG; a banda que altres recodificacions ja havien optat per aquest model, en particular Holanda.

Aquest mateix model és el que s'ha incorporat al projecte de Marc Comú de Referència (DCFR per les seves sigles en anglès), i és també el que, seguint l'estela de la DVC, és present a la proposta de Directiva sobre drets dels consumidors², presentada per la Comissió Europea. En conseqüència, tant el *soft law* europeu com el nou dret comunitari en preparació aposten també per seguir el camí iniciat pel CISG. No és obstacle que aquests dos textos contemplin únicament com a objecte de la compravenda els béns mobles, ja que hem vist com els nous Codis Civils nacionals en vigor a Europa també s'hi han inclinat, la qual cosa demostra la seva adaptabilitat –amb les adaptacions que escaiguin– a la compravenda d'immobles.

Però és que, a més, el *Código civil* espanyol podria abandonar el model romanista i incorporar-se a aquest nou model europeu. Almenys això és que proposa la *Comisión General de Codificación* en l'avantprojecte publicat el 2005 i recentment reeditat junt amb la proposta de modernització del dret d'obligacions espanyol³, que es decanta amb molta claredat per aquesta línia internacional i europea.

A la vista d'aquesta unanimitat gairebé total en el panorama europeu, sembla el més aconsellable que una regulació catalana de la compravenda prengui també aquesta orientació i s'emmarqui en el model del CISG i la DVC, amb una compravenda que tingui com a elements essencials les obligacions de transmetre la propietat i la conformitat de la prestació del venedor –és a dir, un sistema unitari de l'incompliment–, amb un sistema esglaonat de remeis en cas d'incompliment que prioritzi el manteniment del contracte per davant de la resolució.

III. LES DECISIONS DE POLÍTICA LEGISLATIVA PRÒPIA: VENDES DE CONSUM I PART GENERAL DE LES OBLIGACIONS I ELS CONTRACTES

1. Les vendes de consum

Un cop adoptat el model de compravenda inspirat pel CISG i la DVC, el legislador català ha de prendre algunes decisions de política legislativa que només li corresponen a ell. Perquè n'hi ha d'altres que no depenen del legislador català, sinó del legislador europeu, i que no són pas menors. La primera és si l'anunciada Directiva europea sobre drets dels consumidors tindrà caràcter imperatiu o, per contra, serà una directiva de mínims. Si bé d'antuvi la Comissió Europea havia optat per una di-

² Consultable a <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2008:0614:FIN:ES:PDF>.

³ Comisión General de Codificación, *Propuesta para la modernización del Derecho de obligaciones y contratos*, Madrid, 2009.

rectiva imperativa, l'allau de crítiques rebudes sembla que ha empès les autoritats comunitàries a replantejar-se aquesta qüestió. La segona és si s'estableix una jerarquia més rígida de remeis en cas d'incompliment, qüestió de què m'ocuparé en un altre lloc de la ponència.

Amb relació a les vendes de consum, hi ha un mandat clar del legislador d'integrar-les al Codi civil. En efecte, com ja s'ha dit, la primera llei del Codi civil Catalunya, en el seu art. 3.f, disposa que el "Llibre sisè, relatiu a les obligacions i els contractes, [...] inclou la regulació d'aquestes matèries, comprenent-hi els contractes especials i la contractació que afecta els consumidors, aprovada pel Parlament". Aquest mandat no ha estat objecte de cap modificació posterior. És cert que el Parlament de Catalunya ha aprovat la Llei 22/2010, del 22 de juny, del codi de consum de Catalunya, que podria suposar una alteració d'aquella planificació legislativa quant al contingut del Codi civil de Catalunya. No obstant, la normativa que es conté en aquest anomenat Codi de consum és eminentment de caire administratiu. En particular, no hi ha regulació sistemàtica de les vendes de consum. Només l'art. 242-2 del Codi de Consum, fa referència en realitat a l'obligació de lliurar béns conformes, únicament amb relació a les vendes de béns mobles –quant a les vendes d'immobles, el legislador sembla restar satisfet amb la imposició de deures d'informació (art. 241-1) –, i descriu què s'entén per conformitat i quins són els remeis davant la manca de conformitat, però sense assenyalar cap jerarquia entre ells, sinó simplement amb una remissió a la "la normativa vigent en matèria de garanties". És evident que la regulació de la conformitat troba la seva seu més adient al Codi Civil, ja que en el model de compravenda homogeni a Europa la conformitat és l'obligació bàsica que assumeix el venedor en qualsevol venda, tant si és de mobles com d'immobles, tant si és una venda entre empresaris com de consum. A banda, la regulació que es fa de la manca de conformitat és incompleta amb relació a la DVC; destacadament, no es fa referència a les declaracions efectuades per tercers ni als defectes d'instal·lació. En definitiva, el Codi de consum no ofereix una regulació satisfactòria i completa de les vendes de consum, per la qual cosa una futura normativa sobre la matèria segueix essent necessària i, a fi d'evitar duplicitats, hauria de derogar els preceptes esmentats del text català sobre consum.

Quant a la incorporació de les vendes de consum al Codi civil, que és la previsió que ja s'ha indicat del legislador de 2002, el cert és que en el panorama europeu aquesta no és l'única solució possible, ja que diversos països han optat per adoptar una regulació separada del dret de consum en textos més o menys amplis, com ara el *Code de la consommation* a França o el *Codice del consumo* a Itàlia; aquesta és, d'altra banda, l'experiència recent a Espanya, en què el *Código civil* no ha estat modificat i la transposició de la DVC s'ha dut a terme mitjançant la Llei 23/2003, de 10 de juliol, *de garantías en la venta de bienes de consumo* (LGVC), la DA de la qual preveia la incompatibilitat de les accions que conferia la LGVC amb les accions de sanejament del *Código civil*, i ara al Decret-Legislatiu 1/2007, de 16 de novembre, *Tex-*

to Refundido de la Ley General para la defensa de los Consumidores y Usuarios (TR LGDCU) (art. 114 i seg, amb l'art. 117 que reitera la DA LGVC). No obstant, existeixen prou raons convinents per defensar la incorporació de les normes de dret de consum al codi civil, com succeeix a Alemanya amb l'opció presa amb la modernització del dret d'obligacions l'any 2002 o abans encara al nou Codi civil neerlandès. La primera és que, tot i el pes de la llibertat civil en l'ordenament jurídic català (cf. art. 111-6 CCCat), la llibertat contractual ja no es pot considerar omnímoda, sinó que està mediatitzada per la idea de justícia, de l'honoradesa dels tractes (cf. art. 111-7 CCCat). Per consegüent, si bé és veritat que la protecció dels consumidors es basa en desviacions del dret general de contractes, la inserció d'una normativa molt més tuïtiva com és la de consum no suposa ja una incompatibilitat insuperable entre models regulatoris del dret de contractes, sinó que es poden complementar i, d'aquesta manera, el Codi civil contindria també normes de protecció de la part contractual més feble. Sovint s'ha desaconsellat la inclusió del dret de consum en el dret general de contractes per la seva variabilitat davant l'estabilitat del codi civil i el diferent estil legislatiu, més reglamentista el consum, més abstracte el dret contractual general; si bé això és cert, no ho és menys que l'aprovació de la Directiva sobre drets dels consumidors ha de dotar d'estabilitat el dret del consum en els àmbits que seran objecte de regulació, entre els quals les vendes de consum, i que els estils de redacció s'han aproximat, amb la qual cosa s'evitarien aquests perills.

Una segona raó per incorporar el dret del consum al codi civil és el model que ens ofereix ara el DCFR, en el qual trobem aquesta regulació unitària del dret de contractes, en concret de la compravenda, que no impedeix que s'introdueixin normes específiques sobre protecció dels consumidors i vendes de consum junt amb i de manera coordinada amb la regulació general de la compravenda, de tal manera que la noció de conformitat i els remeis disponibles per al comprador són els mateixos amb independència que es tracti o no d'una venda de consum. Atès que el DCFR pretén constituir un model per als legisladors nacionals, Catalunya hauria de seguir aquesta orientació tal com en el seu dia ja es va preveure a la primera llei del Codi Civil de Catalunya.

Una tercera raó prové també del dret europeu. Al Llibre Verd de la Comissió Europea sobre opcions per avançar cap a un Dret contractual europeu per a consumidors i empreses⁴, la Comissió Europea, si bé només llança propostes, en realitat apos-

⁴ De data 1.7.2010, COM(2010)348 final, consultable a internet a <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0348:FIN:ES:PDF>.

ta per un instrument únic en què es reuneixi el dret d'obligacions i contractes general i el dret del consum⁵.

Una quarta raó la proporciona l'experiència espanyola, abans només apuntada, quant a les dificultats d'harmonització del *Código civil* espanyol amb la LGVC, primer, i ara amb el TR LGDCU, per la difícil convivència de dos règims jurídics oposats que s'apliquen a vendes distintes i que la doctrina espanyola ha denunciat amb agudesesa, en particulars pels problemes que suscita de compatibilitat o incompatibilitat amb els remeis edilicis i generals d'incompliment.

En conclusió, sembla més escaient incorporar la normativa sobre vendes de consum al Codi Civil de Catalunya, intentant establir una regulació comuna sempre que sigui possible i introduint articles específics en matèria de vendes de consum quan sigui necessari –per exemple, és imprescindible una norma que estableixi el caràcter imperatiu dels drets dels consumidors i la improcedència de la seva derogació convencional-. Una decisió de política jurídica addicional és si la protecció als consumidors s'ha d'estendre a les PIMEs i als treballadors autònoms, en tot o en part; aquesta és una decisió que hauria d'adoptar el legislador i que no hauria de quedar en mans de la comissió tècnica encarregada de redactar un avantprojecte de llei, llevat que la Directiva europea sobre drets dels consumidors –ara en fase de proposta- es decanti per una definició uniforme imperativa que hauria de valer per a tots els Estats membres.

2. Compravenda i part general del contracte

Una altra decisió de política jurídica transcendent té a veure amb el sistema de treball que s'està seguint a l'hora d'abordar la redacció de textos preparatoris del futur Llibre VI del Codi Civil de Catalunya. Tant el CISG com l'avantprojecte de la *Comisión General de Codificación* sobre compravenda contenen normes que, en puritat, pertanyen a la part general del contracte, com són les que es refereixen a la determinació del preu de les coses o a les conseqüències jurídiques de la impossibilitat inicial; fins i tot es podria dir que els remeis davant l'incompliment del venedor

⁵ Llibre Verd, pàg. 11 (l'èmfasi és meu): “Un instrumento podría ser aplicable en todo tipo de transacción, fuera esta de empresa a empresa o de empresa a consumidor. Hay ciertas disposiciones de Derecho contractual general que atañen a todos los contratos sin distinción, pero el instrumento podría incluir igualmente disposiciones específicas, cuya aplicación solo sería precisa en determinados tipos de contratos como, por ejemplo, disposiciones obligatorias que garantizaran un alto nivel de protección al consumidor. Estas disposiciones serían pertinentes en las transacciones en que participarían un consumidor y una empresa.

Podrían también imaginarse instrumentos distintos para contratos de empresa a consumidor y de empresa a empresa. En principio, una separación de instrumentos podría abordar mejor problemas específicos de dichos tipos de contratos y sería más fácil de elaborar y utilizar. *No obstante, la proliferación de instrumentos lleva inherente un riesgo de solapamientos y de incoherencias en la legislación*”.

podrien ser propis d'una teoria general de l'obligació. El tema es complica en el cas del Llibre VI perquè, si bé en documents que han circulat a l'Observatori de Dret Privat de Catalunya sobre la seva possible estructura es preveu un títol dedicat a les obligacions en general i un altre al contracte en general, en l'actualitat només hi ha constituïts tres grups de treball, un sobre compravenda, un sobre serveis i un sobre danys; és a dir, que no hi ha de moment previsió sobre una part general del contracte sobre la qual recolzi la regulació en preparació de la compravenda. Constatat aquest fet, una opció seria convertir la compravenda en el paradigma del contracte i incloure totes aquelles normes de part general del contracte susceptibles de generalització, com per exemple la perfecció del contracte (la qual cosa permetria regular l'oferta i l'acceptació, a l'estil del CISG). Aquest plantejament no sembla correcte, ja que distorsionaria el contingut de la compravenda i abocaria en el futur a reformar la regulació per transvasar cap a la part general aquelles normes incloses provisionalment; només s'haurien d'incloure normes generals en la mesura en què l'abast de la innovació legal ho requereixi. A banda, un cop escollida la via de grups de treballs sobre contractes específics en comptes de treballar sobre tot el Llibre VI, el fet d'haver d'abordar moltes normes de part general suposaria un inevitable alentiment de la tasca del grup de treball sobre compravenda. Tanmateix, sí que resultarà inevitable incloure un mínim de normes que serien altrament susceptibles de la part general del contracte del Codi Civil de Catalunya i a les quals faré referència més endavant, com són la determinació del preu, la impossibilitat inicial i els remeis en cas d'incompliment de l'obligació de lliurar coses conformes amb el contracte, destacadament.

IV. COMPRAVENDA I TRANSMISSIÓ DE LA PROPIETAT

El sistema de transmissió de la propietat i els altres drets reals va quedar definit al Llibre V del CCCat. L'art. 531-1 estableix que, per a adquirir i transmetre béns o drets reals sobre ells, cal títol d'adquisició seguit de tradició o dels actes i formalitats que determinen les lleis. Per tant, el procés d'adquisició requereix dues fases: l'existència d'un títol i, a continuació, la tradició, l'acte o formalitat. L'art. 531-3 contempla aquest disseny, quan diu que “[l]a tradició, feta com a conseqüència de determinats contractes, comporta la transmissió i l'adquisició de la propietat i dels altres drets reals possessoris”. En aquest sistema de títol més mode, el títol per excel·lència és el contracte de compravenda, que per si mateix no transmet la propietat de la cosa venuda, sinó que necessita un subsegüent acte de tradició.

No s'endevina cap raó per la qual en una futura regulació de la compravenda el legislador català hagi de modificar aquest sistema basat en el títol i el mode i abandonar-lo a favor, per exemple, del model francès de la compravenda consensual.

Menys encara quan el dret europeu aposta, també, pel sistema del títol i el mode. En efecte, l'art. VIII.-2:101 DCFR enumera els requisits per tal que es produeixi transmissió de la propietat dels béns mobles, basat en la concurrència de títol i mode, essent el títol un contracte, un altre tipus d'acte jurídic, una resolució judicial o la mateixa llei, seguida del lliurament material de la possessió o traspàs espiritualitzat, basat en l'acord de voluntats amb efecte traditori o en la mateixa resolució o norma legal. Per consegüent, la regulació de la compravenda no ha d'alterar el tradicional sistema adquisitiu que exigeix títol i mode.

V. LA CAPACITAT DEL COMPRADOR: PROHIBICIONS

Diversos Codis civils europeus contenen alguna prohibició per ser part en el contracte de compravenda quan pot suposar un conflicte d'interessos que causi perjudici. El *Código civil* espanyol contempla la prohibició dels càrrecs tutelars de comprar els béns que estan sota la seva guarda, del mandatari per comprar els béns que té com a encàrrec alienar o administrar, els marmessors els béns confiats al seu càrrec, els empleats públics els béns públics de què estiguin encarregats i els funcionaris de l'administració de justícia els béns en litigi (art. 1459). En termes molt similars s'expressen els art. 1596 i 1597 *Code civil* i 1471 *Codice civile*.

Una norma d'aquest tipus no és imprescindible, ja que les mateixes solucions es poden obtenir sobre la base d'altres preceptes del mateix CCCat en matèria de tutela, per exemple. No obstant això, es podria incloure una norma que recollís els supòsits més rellevants si es vol mantenir la tradició dels codis llatins i evitar donar a pensar que no existeix cap d'aquelles prohibicions. El seu tenor podria ser el següent:

“Es nul·la la compra directa o per persona interposada realitzada per:

- a) Els funcionaris i els empleats públics, dels béns públics que gestionen de la Generalitat i de les altres administracions.
- b) Els jutges, magistrats, i el personal de l'administració de justícia, així com els advocats, procuradors i pèrits, dels béns litigiosos en el tribunal en el qual exerceixen les seves funcions.
- c) Els que per llei o per acte d'autoritat pública administren béns d'altri, dels béns administrats.
- d) Els tutors i altres càrrecs de protecció de la persona, dels béns de la persona protegida.
- e) Els apoderats i mandatariis, dels béns encomanats, a menys que el mandant permeti l'autocontractació.

f) Els marmessors, dels béns que tenen confiats”.

VI. LA IMPOSSIBILITAT INICIAL

Tradicionalment s’ha considerat que la impossibilitat inicial de la prestació convertia en nul el contracte, ja des del dret romà (“impossibilium nulla obligatio est”, D, 50, 17, 185) fins a les grans codificacions del segle XIX . No obstant, aquesta concepció ha canviat radicalment en els darrers anys, fins i tot a Espanya . L’art. 3.3 del Principis Unidroit, dedicats a la impossibilitat inicial, estableixen que “[n]o afectarà la validez del contrato el mero hecho de que al momento de su celebración fuese imposible el cumplimiento de la obligación contraída”. Similarment s’expressen els Principis de Dret Contractual Europeu (PECL) al seu art. 4:102, norma s’ha incorporat també al DCFR, concretament al seu art. II.-7:102. També està present a l’avantprojecte sobre compravenda de la *Comisión General de Codificación*, atès que al seu art. 1450 disposa que “[l]a imposibilidad de entregar la cosa por causa anterior a la celebración del contrato no impide al comprador que hubiera confiado razonablemente en su posibilidad de ejercitar los derechos derivados del incumplimiento conforme al régimen de cada uno de ellos”. Tot i que es tracta d’una norma de part general del contracte, la transcendència del canvi normatiu, si es creu necessari adoptar-lo, aconsella incloure’l dins de la regulació de la compravenda.

VII. LES OBLIGACIONS DEL VENEDOR

És a l’hora d’analitzar les obligacions del venedor que millor s’observen les diferències de plantejament entre la configuració romanista de la compravenda i la que resulta del sistema del CISG. Tradicionalment, el venedor només s’obligava a lliurar la possessió pacífica de la cosa venuda, raó per la qual s’havia de regular l’evicció, i a més es contemplaven els vicis que pogués presentar l’objecte, als quals s’aplicaven les accions edilícies, que fonamentalment legitimaven el comprador per a obtenir una rebaixa en el preu. És a dir, la gran diferència entre un i altre sistema és que el *Código Civil* desconeix un concepte unitari d’incompliment, ja que conté un règim general d’incompliment i d’un d’específic per a la compravenda de sanejament. Per contra, el CISG i, per inspiració seva, el DCFR i ordenaments jurídics nacionals com l’alemany opten per un concepte unitari d’incompliment que abraça totes les formes possibles de prestació inidònia. És el que es coneix com la “manca de conformitat”, criteri que també adopta l’avantprojecte de compravenda de la *Comisión General de Codificación* (art. 1474 seg.). A més, aquest és el criteri tant de la DVC com de la proposta de Directiva sobre drets dels consumidors. La noció

d'incompliment és objectiva, perquè prescindeix, d'entrada, del criteri de la culpa del deutor incomplidor. Sembla fora de dubte que una regulació catalana moderna de la compravenda ha d'inclinar-se, també, per aquest criteri unitari d'incompliment que gravita entorn la noció de conformitat.

Des d'un punt de vista de tècnica legislativa, es podria fer una enumeració de les obligacions del venedor per, a continuació, analitzar cadascuna d'aquestes obligacions, o entrar directament en la conformitat a partir de la descripció de la compravenda en un primer article articulat sobre la base de les respectives obligacions de cada part contractual.

Finalment, caldria preveure quines normes són dispositives, de manera que les parts podrien pactar altrament, i quines són imperatives. En el cas de les vendes de consum, la protecció del consumidor sobre la base de la DVC (art. 7) aconsellaria una norma que afirmés el caràcter inderogable de les normes sobre conformitat, com fa, per exemple, l'Art. IV.A.-2:309 DCFR o el Codi civils holandès (art. 7:6).

Però, en especial, el canvi de model de la compravenda es fa evident en l'obligació de transmetre la propietat de la cosa venuda, obligació que cal fer explícita a fi de fer palesa la nova orientació que pren el dret civil català amb relació al dret vigent fins al moment. Recordem que així es diu a l'Art. IV.A.-1:202 DCFR i en Codis civils com el neerlandès (art. 7:9), alemany (§ 433 BGB), suís (art. 184 Codi d'obligacions), austríac (§ 1053 ABGB), estonià (§ 208.1 Llei d'Obligacions) o eslovè (§ 435.1 Codi d'Obligacions), així com en el dret anglès (sec. 2.1 Sale of Goods Act 1979) i en el CISG (art. 30).

VIII. LES OBLIGACIONS DEL COMPRADOR

El comprador assumeix dues obligacions essencials: pagar el preu i prendre possessió de la cosa venuda quan la lliura el venedor. Són les obligacions tradicionals que sorgeixen per al comprador i no sembla que el dret català pugui innovar en aquest sentit. Les estableix l'art. 53 CISG i en la mateixa línia trobem l'Art. IV.A.3:101 DCFR –que distingeix l'obligació de prendre possessió de la cosa i dels documents que representin la cosa o hi estiguin relacionats– o l'art. 1445 de l'avantprojecte sobre compravenda de la *Comisión General de Codificación*, a més de la majoria de Codis civils (§ 433.2 BGB, per exemple).

IX. ELS REMEIS

Una secció s'hauria de dedicar als remeis de què disposen les parts contractuals, subdividint-la en els remeis del comprador i els del venedor.

1. Els remeis del comprador

La DVC, sobre la base del CISG, i també els PECL, han deixat consolidat un sistema de remeis format pel compliment forçós, la reducció del preu, la resolució del contracte i la indemnització de danys i perjudicis⁶. Existeix una jerarquia entre aquests remeis que, almenys per a les vendes de consum, caldrà incorporar al CCCat. Amb tot, hi ha un remei, la resolució del contracte, que no sempre està disponible per al consumidor; d'acord amb l'art. 3.6 DVC, el consumidor no pot recórrer a la resolució del contracte quan la manca de conformitat és d'escassa importància. La proposta de Directiva sobre drets dels consumidors insisteix en la mateixa idea, encara que formula en text de manera negativa ("El consumidor sólo tendrá derecho a resolver el contrato si la falta de conformidad no es de escasa importancia") en el seu art. 26.3. Aquest és un punt a incorporar en una futura regulació catalana, per bé que, com he apuntat abans, també podria generalitzar-se més el remei per a les compravendes no de consum tot refusant que hi hagi manca de conformitat quan els defectes de la cosa siguin irrelevants.

Encara que s'articuli un únic sistema de remeis que unifiqui el règim de les vendes entre comerciants o entre particulars i les vendes de consum, seria recomanable explicitar que el sistema de remeis en les vendes de consum no pot ser modificat en perjudici dels consumidors, com ja estableix l'art. 71 DVC i recull l'Art. IV.A.-4:101 DCFR que, precisament, obre el capítol dedicat als remeis.

2. Els remeis del venedor

El focus d'atenció dels remeis se situen en el comprador, sense que es presti atenció als remeis del venedor en textos com la DVC o el DCFR, que pressuposa l'aplicació dels remeis generals del Llibre II, ni tampoc el BGB, que igualment està per l'aplicació dels remeis generals, o l'avantprojecte de compravenda de la *Comisión General de Codificación*. Els remeis del venedor depenen de com es configuren les obligacions del comprador. Quant al pagament del preu, no hi ha major dificultat: és una veritable obligació i el primer remei ha de ser el compliment forçós de l'obligació, i en el seu defecte la resolució del contracte. En canvi, la presa de possessió o recepció de la cosa no constitueix pròpiament una obligació sinó una càr-

⁶ Són els remeis que cita –sense regular-los– l'art. 242-2.3 del Codi de Consum de Catalunya.

rega, però que, amb independència de la precisió amb què es qualifiqui –atès que molts referents internacionals no distingeixen entre obligació i càrrega–, el remei més eficient és la consignació de la cosa deguda i no rebuda pel comprador. És a dir, es tractaria de remeis propis de la mora del creditor que haurien d’incorporar-se al Codi civil de Catalunya.

X. LA PRESCRIPCIÓ DELS REMEIS

El CCCat ja conté una regulació general de la prescripció, però que només conté una norma específica per a les vendes de consum: que la pretensió de cobrament del preu en les vendes de consum prescriu als tres anys (art. 121-21.c). D’aquesta manera, hauríem d’acudir al termini general desenal de l’art. 121-20 CCCat, que sembla excessivament llarg; tinguem en compte, només, que l’art. 123.3 TR LGDCU preveu un termini triennal de prescripció, quan en el *Código civil* la pretensió general al compliment té quinze anys (per bé que les accions de sanejament tenen un termini molt més breu de sis mesos, art. 1490). Al BGB el termini de prescripció és habitualment de dos anys (§ 438(1)(3), ja que els terminis més llargs de cinc i trenta anys contempnen la construcció), igual que al Codi civil neerlandès (art. 7:23(2); a més, al dret civil alemany el termini s’allarga si el venedor és dolós, ja que aleshores regeix el termini general de tres anys (§ 438(3)). Per la seva banda, l’art. 1495 de l’avantprojecte de la *Comisión General de Codificación* preveu un termini per a exercir les pretensions derivades de la manca de conformitat de deu anys en el cas d’immobles i tres anys en el cas de mobles. El termini de deu anys que regiria en dret civil català si no s’introduís un termini específic sembla massa llarg, i per consegüent sembla oportú pensar en un termini més breu, entre dos –que és el mínim que ordena la DVC (art. 5.1)– i tres anys.

XI. ALTRES PRECEPTES

El capítol dedicat a la compravenda hauria de finalitzar amb una secció dedicada, respectivament, a modalitats de compravenda (per exemple, la compravenda a prova i, en particular, la venda a carta de gràcia) i a la permuta i a la modalitat de permuta que té regulada específicament el dret civil català, la cessió de finca o d’edificabilitat a canvi de construcció futura (Llei 23/2001).